

Outokumpu tilinpäätöstiedote

2018

outokumpu
high performance stainless steel

Sisällys

Outokumpun tilinpäätöstiedote 2018	3
Toimitusjohtaja Roeland Baan	4
Näkymät vuoden 2019 ensimmäiselle neljännekselle	4
Tulos.....	5
Rahoitus ja rahavirta.....	6
Markkinakehitys	6
Europe.....	7
Americas	8
Long Products.....	9
Ferrochrome	10
Turvallisuus ja henkilöstö.....	11
Osakkeet	11
Riskit ja epävarmuustekijät	11
Hallituksen ehdotus voitonjaosta.....	11
Taloudelliset tiedot	12

Outokummun tilinpäätöstiedote 2018

Outokummun kehitystä vuonna 2018 varjosti poikkeuksellinen markkinaympäristö. Konsernin oikaistu käyttökate 485 miljoonaa euroa.

Vuoden 2018 neljäs neljännes lyhyesti

- Ruostumattoman teräksen toimitukset olivat 534 000 tonnia (561 000 tonnia)¹.
- Oikaistu käyttökate oli 89 milj. euroa (82 milj. euroa).
- Käyttökate oli 92 milj. euroa (82 milj. euroa).
- Liiketoiminnan rahavirta oli 43 milj. euroa (104 milj. euroa).
- Korollinen nettovelka kasvoi 1 241 milj. euroon (30.9.2018: 1 205 milj. euroa).
- Velkaantumisaste oli 45,1 % (30.9.2018: 44,5 %).

Vuosi 2018 lyhyesti

- Ruostumattoman teräksen toimitukset olivat 2 428 000 tonnia (2 448 000 tonnia).
- Oikaistu käyttökate oli 485 milj. euroa (631 milj. euroa).
- Käyttökate oli 496 milj. euroa (663 milj. euroa).
- Liiketoiminnan rahavirta oli 214 milj. euroa (328 milj. euroa).
- Tilikauden tulos oli 130 milj. euroa (392 milj. euroa).
- Sijoitetun pääoman tuotto oli 7,0 % (11,3 %).
- Hallitus ehdottaa, että vuodelta 2018 maksetaan osinkoa 0,15 euroa osakkeelta.

Konsernin tunnusluvut		IV/18	IV/17	III/18	2018	2017
			oikaistu			oikaistu
Liikevaihto	Milj. EUR	1 586	1 463	1 733	6 872	6 356
Käyttökate	Milj. EUR	92	82	128	496	663
Oikaistu käyttökate ¹⁾	Milj. EUR	89	82	128	485	631
Liiketulos	Milj. EUR	38	30	65	280	445
Oikaistu liiketulos ¹⁾	Milj. EUR	35	29	75	279	414
Tulos ennen veroja	Milj. EUR	20	0	36	175	327
Tilikauden tulos	Milj. EUR	27	128	29	130	392
Osakekohtainen tulos	EUR	0,07	0,31	0,07	0,32	0,95
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos	EUR	0,07	0,29	0,07	0,32	0,90
Sijoitetun pääoman tuotto	%	7,0	11,3	6,9	7,0	11,3
Liiketoiminnan nettorahavirta	Milj. EUR	43	104	61	214	328
Korollinen nettovelka kauden lopussa	Milj. EUR	1 241	1 091	1 205	1 241	1 091
Velkaantumisaste kauden lopussa	%	45,1	40,1	44,5	45,1	40,1
Investoinnit käyttöomaisuuteen	Milj. EUR	104	84	56	260	174
Ruostumattoman teräksen toimitukset	1 000 tonnia	534	561	582	2 428	2 448
Henkilöstö kauden lopussa		10 449	10 141	10 459	10 449	10 141

Outokumpu on ottanut IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardin käyttöön takautuvasti. Vuoden 2017 taloudelliset vertailutiedot on oikaistu vastaavasti.

Lisätietoa muutoksista Outokummun laskentaperiaatteisiin ja tehdyistä oikaisuihin on tämän osavuosiselvityksen Taloudelliset tiedot -osiossa.

¹⁾ Oikaistu käyttökate tai liiketulos = Käyttökate tai liiketulos – oikaisuksi luokitellut erät.

¹ Sulkeissa esitettävät vertailutiedot viittaavat vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon, ellei toisin mainita.

Toimitusjohtaja Roeland Baan

”Vuosi 2018 oli eurooppalaiselle terästeollisuudelle erittäin poikkeuksellinen. Yhdysvaltain terästullien aiheuttama ennennäkemätön markkinahäiriö johti halpatuonnin nopeaan kasvuun ja kovaan hintapaineeseen Euroopassa vaikeuttaen alueen terästeollisuuden toimintaa.

Epävakaassa markkinatilanteessa keskityimme niihin osa-alueisiin, joihin voimme itse vaikuttaa. Paransimme merkittävästi turvallisuuttamme, toimintavarmuuttamme ja kustannustehokkuuttamme ja nostimme sijoitustamme Organizational Health Index -tutkimuksessa toisena vuonna peräkkäin yltäen toiseksi parhaalle tasolle.

Vuoden 2018 oikaistu käyttökate oli 485 milj. euroa (631 milj. euroa) heijastaen markkinoiden epävakausta sekä tuotannon tarveaineiden huomattavaa kustannusnousua. Euroopassa puolustimme katteitamme tuotejakauman merkittävän parantumisen ansiosta. Americas-liiketoiminta-alueen taloudellinen tulos oli pettymys johtuen korkeammista kustannuksista sekä ongelmista myynnin ja toimitusketjunhallinnan prosessien yhteen-

sopivuudessa. Korjataksemme Americasin suunnan olemme tehneet muutoksia liiketoiminta-alueen myynti- ja toimitusketjun prosesseihin ja uudistamme myynti-organisaatiota. Lisäksi investoimme ferriittisten laatujen tuotantokapasiteettiin Calvertin tehtaallamme laajentaaksemme tuotevalikoimamme segmenttiin, joka muodostaa yli kolmanneksen USA:n ruostumattoman teräksen markkinoista.

Korollinen nettovelkamme nousi 1,2 mrd. euroon pääasiassa heikon varastonhallinnan vuoksi. Taseen vahvistaminen ja nettovelan vähentäminen ovatkin keskeisiä tavoitteitamme vuonna 2019.

Euroopan unionin pysyvien suojaustoimien uskotaan vähentävän tuontia ja palauttavan markkinatasapainon Eurooppaan vuonna 2019. Strategiamme keskeisten osa-alueiden määrätietoisien toteuttamisen ja Americasin kannattavuuden parantamisen lisäksi markkinatasapainon palautuminen Eurooppaan on ensiarvoisen tärkeää saavuttaaksemme vuodelle 2020 asettamamme tavoitteet.”

Näkymät vuoden 2019 ensimmäiselle neljännekselle

Ruostumattoman teräksen markkinoiden odotetaan pysyvän haastavina vuoden ensimmäisellä neljänneksellä jakelijoiden korkeiden varastotasojen vuoksi.

Outokumpu arvioi ruostumattoman teräksen toimitustensa olevan korkeammalla tasolla kuin vuoden 2018 neljännellä neljänneksellä.

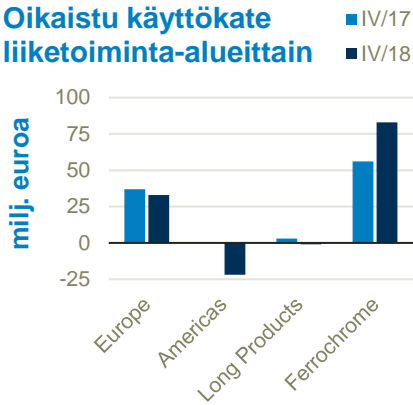
Americas-liiketoiminta-alueen ensimmäisen neljänneksen tuloksen arvioidaan pysyvän heikkona.

Americasin liiketoiminnan parantamiseksi käynnistettyjen toimenpiteiden uskotaan alkavan vaikuttaa kuluvan vuoden aikana.

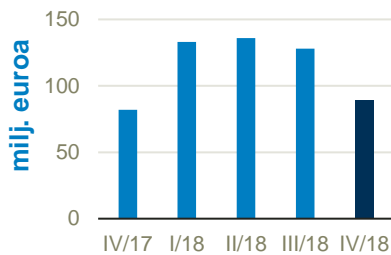
Ferrochromen tulosta heikentää ferrokromin matalampi sopimushinta.

Outokumpu arvioi ensimmäisen neljänneksen oikaistun käyttökateen olevan alemmalla tasolla kuin vuoden 2018 neljännellä neljänneksellä (Q4/2018: 89 milj. euroa).

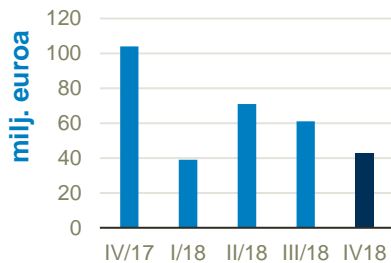
Oikaistu käyttökate liiketoiminta-alueittain

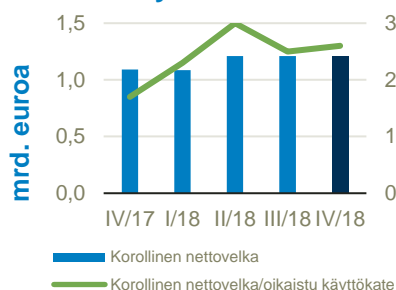
Konsernin oikaistu käyttökate

Liiketoiminnan rahavirta

Korollinen nettovelka ja korollinen nettovelka/oikaistu käyttökate

Tulos

Q4/2018 verrattuna Q4/2017

Outokummun liikevaihto nousi 1 586 milj. euroon (1 463 milj. euroa). Neljännen neljänneksen oikaistu käyttökate 89 milj. euroa (82 milj. euroa) kasvoi Europan vahvemman tuotejakauman ja USA:n korkeampien perushintojen sekä Ferrochromen 32 milj. euron vakuutuskorvauksen johdosta. Positiivisten tekijöiden vaikutusta osittain heikensivät ruostumattoman teräksen toimitusten lasku sekä grafiittielektrodien ja muiden tuotannon tarveaineiden kustannusten nousu. Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannaistappiot olivat 15 milj. euroa (6 milj. euroa). Muun toiminnan ja konsernin sisäisten erien oikaistu käyttökate -4 milj. euroa (-13 milj. euroa) sisältää 5 milj. euron tappion johtuen taattuihin vähimmäiseläkkeisiin liittyvästä tulkinnanmuutoksesta Isossa-Britanniassa.

Q4/2018 verrattuna Q3/2018

Outokummun liikevaihto laski 1 586 milj. euroon (Q3/2018: 1 733 milj. euroa). Oikaistu käyttökate laski 39 milj. euroa 89 milj. euroon johtuen pääasiassa 8 % pienemmistä toimitusmääristä, joihin vaikuttivat kausiluonteisuus sekä jakelijoiden korkeat varastotasot Euroopassa ja USA:ssa. Tulosta rasittivat myös ferrokromin sopimushinnan lasku sekä Tornion terästehtaan suunnitellusta huoltoisestikosta johtunut kustannusten nousu. Ferrochromen vakuutuskorvauksella oli positiivinen vaikutus tulokseen. Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannaistappiot olivat 15 milj. euroa (Q3/2018: 3 milj. euroa).

Vuosi 2018 verrattuna vuoteen 2017

Vuonna 2018 Outokummun liikevaihto kasvoi 6 872 milj. euroon (2017: 6 356 milj. euroa). Oikaistu käyttökate laski 485 milj. euroon (2017: 631 milj. euroa) johtuen noin 140 milj. euron noususta grafiittielektrodien ja muiden tuotannon tarveaineiden sekä rahdin kustannuksissa. Euroopassa perushinnat olivat historiallisen matalalla tasolla kovan tuontipaineen vuoksi, kun taas USA:ssa perushinnat nousivat. Tuotejakauman parantuminen molemmilla alueilla sekä kustannustehokkuuden kasvu ja tehtaiden toimintavarmuuden parantuminen vaikuttivat myönteisesti tulokseen. Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannaistappiot olivat 16 milj. euroa (-10 milj. euroa).

Vuoden 2018 liiketulos oli 280 milj. euroa (445 milj. euroa) ja tilikauden tulos 130 milj. euroa (392 milj. euroa). Tilikauden tulos sisältää 34 milj. euroa (125 milj. euroa) aiemmin kirjaamattomia laskennallisia verosaamia pääasiassa Isossa-Britanniassa.

Rahoitus ja rahavirta

Outokummun liiketoiminnan rahavirta neljännellä neljänneksellä oli 43 milj. euroa (104 milj. euroa). Käyttöpääoma laski 15 milj. eurolla verrattuna käyttöpääoman 48 milj. euron laskuun vuoden 2017 neljännellä neljänneksellä. Varastot kasvoivat 1 555 milj. euroon (1 380 milj. euroa) johtuen pääasiassa tuotannon tarveaineiden korkeammista kustannuksista. Koko vuoden 2018 liiketoiminnan rahavirta oli 214 milj. euroa (328 milj. euroa).

Käyttöomaisuusinvestoinnit kasvoivat 104 milj. euroon neljännellä neljänneksellä (84 milj. euroa). Vuonna 2018 käyttöomaisuusinvestoinnit kasvoivat 260 milj. euroon (174 milj. euroa) johtuen pääasiassa käynnissä olevista investointihankkeista Kemin kaivokseen sekä Chorus-projektiin, johon sisältyy toiminnanohjausjärjestelmän uusiminen, sekä Fagersta Stainlessin yritysostosta.

Korollinen nettovelka nousi 1 241 milj. euroon (30.9.2018: 1 205 milj. euroa; 31.12.2017: 1 091 milj. euroa). Velkaantumisaste nousi 45,1 %:iin (30.9.2018: 44,5 %; 31.12.2017: 40,1 %).

Nettorahoituskulut olivat neljännellä neljänneksellä 19 milj. euroa (32 milj. euroa) ja 107 milj. euroa vuonna 2018 (127 milj. euroa). Korkokulut olivat neljännellä neljänneksellä 17 milj. euroa (22 milj. euroa) ja laskivat 70 milj. euroon vuonna 2018 (92 milj. euroa). Rahavarat olivat 68 milj. euroa vuoden 2018 lopussa (112 milj. euroa). Kokonaisuudessaan rahavarat ja maksuvalmiusreservit olivat yli 0,7 mrd. euroa (0,8 mrd. euroa). Näiden reservien lisäksi Outokumpu sopi joulukuussa 120 milj. euron lainajärjestelystä Kemin kaivoksen DeepMine-projektin rahoittamiseksi.

Markkinakehitys

SMR:n tuoreimpien arvioiden (helmikuu 2019) mukaan ruostumattoman teräksen maailmanlaajuinen kulutus kasvoi 1,1 % neljännellä neljänneksellä edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Amerikassa kulutus kasvoi 5,8 %. EMEA-alueen kulutus kasvoi 1,8 % ja Aasian ja Tyynenmeren alueen kulutus kasvoi 0,4 %. Vuonna 2018 ruostumattoman teräksen maailmanlaajuinen kulutus kasvoi 5,4 % edellisvuoteen verrattuna. Amerikassa kulutus kasvoi 7,8 %, Aasian ja Tyynenmeren alueella 5,6 % ja EMEA-alueella 3,4 %.

Ruostumattoman teräksen tuotteiden maailmanlaajuisen reaalikysyntä vuonna 2018 oli 43,2 milj. tonnia, mikä on 4,9 % enemmän kuin 41,2 milj. tonnia vuonna 2017. Reaalikysynnän kasvu oli voimakkainta arkkitehtuurissa, rakennusteollisuudessa ja infrastruktuurissa 5,8 %. Teollisuustuotannossa ja raskaassa teollisuudessa sekä kemian-, petrokemian- ja energiateollisuudessa kysyntä kasvoi molemmissa segmenteissä 5,7 %. Kulutustavara- ja lääketieteellisuudessa kysyntä kasvoi 4,5 % ja autoteollisuudessa ja raskaassa liikenteessä 3,5 %.

Vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä maailmanlaajuisen reaalikysynnän odotetaan nousevan 1,0 % vuoden 2018 neljännestä neljänneksestä. EMEA-alueella kysynnän odotetaan nousevan 2,6 % ja Aasian ja Tyynenmeren alueella 1,0 %, kun taas Amerikassa kysynnän odotetaan laskevan 1,8 %. Vuoden 2018 ensimmäiseen neljännekseen verrattuna kysynnän odotetaan kasvavan 4,8 %. Markkina-alueittain Amerikan arvioidaan kasvavan 8,2 %, Aasian ja Tyynenmeren alueen 5,6 % ja EMEA:n 0,4 %. Kokonaiskysynnän arvioidaan vuonna 2019 kasvavan 3,2 % vuoteen 2018 verrattuna.

Europe

Europe-tunnuslukuja		IV/18	IV/17 oikaistu	III/18	2018	2017 oikaistu
Toimitukset	1 000 tonnia	341	371	369	1 547	1 582
Liikevaihto	Milj. EUR	970	973	1 034	4 267	4 156
Oikaistu käyttökate	Milj. EUR	33	37	60	248	404
Oikaisut						
EMEA:n uudelleenjärjestelyihin liittyneen käyttöomaisuuden myyntivoitto ja varuksien purku	Milj. EUR	3	-	-	10	-
Käyttökate	Milj. EUR	36	37	60	259	404
Sidottu pääoma	Milj. EUR	1 934	1 848	1 917	1 934	1 848

Ferrochrome on raportoitu erikseen 1.1.2018 alkaen. Vertailuluvut esitetään muutoksen mukaisesti.

Vertailutiedot oikaistu IFRS 15 -standardin käyttöönnotosta johtuen.

Tulos

Q4/2018 verrattuna Q4/2017

Liikevaihto oli 970 milj. euroa (973 milj. euroa).

Oikaistu käyttökate laski 33 milj. euroon (37 milj. euroa).

- Ruostumattoman teräksen toimitukset laskivat 8 % jakelijoiden korkeiden varastotasojen vuoksi.
- Toteutuneet perushinnat laskivat tuontipaineen vuoksi, mutta parempi tuote- ja raaka-ainejakauma suurelta osin kumosi tämän vaikutuksen.
- Pienemmistä kunnossapitokustannuksista huolimatta kokonaiskustannukset nousivat grafiittielektrodien ja muiden tuotannon tarveaineiden kustannusten nousun vuoksi.
- Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannais-tappiot olivat 11 milj. euroa (-4 milj. euroa).
- Oikaistu käyttökate sisältää 11 milj. euron tuoton Outokummun Saksan eläkejärjestelmän muutoksesta johtuen.

Q4/2018 verrattuna Q3/2018

Oikaistu käyttökate laski 33 milj. euroon (Q3/18: 60 milj. euroa).

- Ruostumattoman teräksen toimitukset laskivat 8 %.
- Toteutuneet perushinnat pysyivät samalla tasolla. Raaka-aine- ja tuotejakauma parantuivat edelleen.
- Tornion tehtaassa suunniteltu huoltoseisokki kasvatti kustannuksia noin 20 milj. euroa, ja grafiittielektrodien ja muiden tuotannon tarveaineiden kustannukset nousivat.
- Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannais-tappiot olivat 11 milj. euroa (Q3/2018: -1 milj. euroa).

Vuosi 2018 verrattuna vuoteen 2017

Liikevaihto kasvoi 4 267 milj. euroon (4 156 milj. euroa)

Oikaistu käyttökate laski 248 milj. euroon (404 milj. euroa)

- Ruostumattoman teräksen toimitukset laskivat 2 %.
- Toteutuneet perushinnat laskivat voimakkaan tuontipaineen vuoksi erityisesti vuoden toisella puoliskolla. Merkittävästi parantunut tuotejakauma pienensi tämän tulosvaikutusta.
- Grafiittielektrodien ja muiden tuotannon tarveaineiden kustannukset nousivat noin 80 milj. euroa. Kustannustehokkuuden kasvu osittain pienensi tulosvaikutusta.
- Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannais-tappiot olivat 26 milj. euroa (-24 milj. euroa).

Markkinat

- Q4/2018:lla reaalikysyntä kasvoi 2,8 % Q4/2017:ään verrattuna. Vuonna 2018 reaalikysyntä kasvoi 2,4 % edellisvuodesta.
- Q4/2018:lla kylmävalssattujen tuotteiden tuonti kolmansista maista EU:hun laski 27,8 %:iin (Q4/2017: 28,6 %). Vuonna 2018 kylmävalssattujen tuotteiden tuonti EU:hun kasvoi 29,6 %:iin (2017: 27,6 %). (Lähde: EUROFER, tammikuu 2018).
- Jakelijoiden varastot olivat vuoden lopussa hieman pitkän aikavälin keskitason yläpuolella.
- CRU:n mukaan EU:n keskimääräinen perushinta Q4/2018:lla laski 396 euroa/tonni verrattuna Q4/2017:ään ja oli 730 euroa/tonni. Q3/2018:aan verrattuna keskimääräinen perushinta laski 69 euroa/tonni. EU:n keskimääräinen perushinta vuonna 2018 oli 903 euroa/tonni (1 123 euroa/tonni).

Americas

Americas-tunnuslukuja		IV/18	IV/17 oikaistu	III/18	2018	2017 oikaistu
Toimitukset	1 000 tonnia	148	171	190	762	742
Liikevaihto	Milj. EUR	351	345	468	1 715	1 546
Oikaistu käyttökate	Milj. EUR	-22	-0	13	-5	21
Käyttökate	Milj. EUR	-22	-0	13	-5	21
Sidottu pääoma	Milj. EUR	1 084	1 072	1 102	1 084	1 072

Vertailutiedot oikaistu IFRS 15 -standardin käyttöön otosta johtuen.

Tulos

Q4/2018 verrattuna Q4/2017

Liikevaihto kasvoi 351 milj. euroon (345 milj. euroa).

Oikaistu käyttökate laski -22 milj. euroon (-0 milj. euroa).

- Ruostumattoman teräksen toimitukset laskivat 13 % jakelijoiden merkittävästi kasvaneiden varastojen vuoksi.
- Toteutuneet perushinnat nousivat ruostumattoman teräksen matalamman tuonnin tukemana.
- Kustannukset nousivat johtuen korkeammista grafiittielektrodien, muiden tuotannon tarveaineiden sekä rahdin kustannuksista.
- Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metalli-johdannaisvoitot olivat 0 milj. euroa (9 milj. euroa).

Q4/2018 verrattuna Q3/2018

Oikaistu käyttökate laski -22 milj. euroon (Q3/18: 13 milj. euroa).

- Kausiluonteisen hidastumisen ja jakelijoiden korkeiden varastotasojen vuoksi ruostumattoman teräksen toimitukset laskivat 22 %.
- Toteutuneet perushinnat laskivat.
- Kustannukset laskivat pääasiassa pienempien rahtikulujen ansiosta.
- Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metalli-johdannaisvoitot olivat 10 milj. euroa pienemmät kuin vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä.

Vuosi 2018 verrattuna vuoteen 2017

Liikevaihto kasvoi 1 715 milj. euroon (1 546 milj. euroa).

Oikaistu käyttökate laski -5 milj. euroon (21 milj. euroa).

- Toteutuneet perushinnat nousivat parantuneen tuotejakauman tukemana.
- Merkittävästi korkeammat grafiittielektrodi- ja muiden tuotannon tarveaineiden kustannukset yhdessä nousseiden rahtikustannusten kanssa heikensivät tulosta noin 40 milj. eurolla.
- Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metalli-johdannaisvoitot olivat 20 milj. euroa (11 milj. euroa).
- Vertailukauden oikaistuun käyttökatteeseen sisältyy 6 milj. euron arvoinen varauksen purku.

Markkinat

- Q4/2018:lla reaalikysyntä kasvoi 5,8 % verrattuna Q4/2017:ään. Vuonna 2018 reaalikysyntä kasvoi 3,9 % edellisvuoteen verrattuna.
- Kylmävalssattujen tuotteiden tuonti USA:han laski terästullien johdosta noin 19 %:iin lokakuussa 2018¹ (Q4/2017: 25 %). Vuonna 2018 tuonti laski noin 19 %:iin (2017: 24 %). (Lähde: American Iron & Steel Institute, lokakuu 2018).
- Jakelijoiden varastot olivat vuoden lopussa pitkän aikavälin keskitason yläpuolella.
- CRU:n mukaan USA:n keskimääräinen perushinta Q4/2018:lla nousi 118 Yhdysvaltain dollaria/tonni Q4/2017:ään verrattuna ja oli 1 492 dollaria/tonni. Q3/2018:aan verrattuna keskimääräinen perushinta laski 7 dollaria/tonni. Vuoden 2018 keskimääräinen perushinta oli 1 464 dollaria/tonni, 90 dollaria/tonni korkeampi kuin 2017.

¹Marras-joulukuun tuontimääriä ei ollut saatavilla Yhdysvaltain hallinnon sulun vuoksi.

Long Products

Long Products -tunnuslukuja		IV/18	IV/17 oikaistu	III/18	2018	2017 oikaistu
Toimitukset	1 000 tonnia	64	70	68	285	264
Liikevaihto	Milj. EUR	185	149	194	740	591
Oikaistu käyttökate	Milj. EUR	-1	3	13	25	16
Käyttökate	Milj. EUR	-1	3	13	25	16
Sidottu pääoma	Milj. EUR	179	113	168	179	113

Fagersta Stainless AB:n luvut sisältyvät toimituksiin, liikevaihtoon, oikaistuun käyttökatteeseen ja käyttökatteeseen 1.7.2018 alkaen.

Vertailutiedot oikaistu IFRS 15 -standardin käyttöönnotosta johtuen.

Tulos

Q4/2018 verrattuna Q4/2017

Liikevaihto laski 64 milj. euroon

(70 milj. euroa).

Oikaistu käyttökate laski –1 milj. euroon

(3 milj. euroa).

- Ruostumattoman teräksen toimitukset laskivat 9 %.
- Toteutuneet perushinnat nousivat selkeästi.
- Kustannukset kasvoivat grafiittielektrodien ja muiden tuotannon tarveaineiden kustannusnousun myötä.
- Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannaisvoitot olivat 1 milj. euroa verrattuna vuoden 2017 neljännen neljänneksen 0 milj. euroon.
- Oikaistuun käyttökatteeseen sisältyy 3 milj. euron tappio johtuen taattuihin vähimmäiseläkkeisiin liittyvästä tulkinnanmuutoksesta Isossa-Britanniassa.

Q4/2018 verrattuna Q3/2018

Oikaistu käyttökate laski –1 milj. euroon

(Q3/18: 13 milj. euroa).

- Ruostumattoman teräksen toimitukset laskivat 6 %.
- Toteutuneet perushinnat laskivat hieman.
- Grafiittielektrodien ja muiden tuotannon tarveaineiden kustannukset kasvoivat.
- Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannaisvoitot olivat 1 milj. euroa ja samalla tasolla kuin Q3/2018.
- Vertailujakson oikaistuun käyttökatteeseen sisältyy 4 milj. euron tuotto johtuen muutoksesta Outokummun etuus pohjaisen terveydenhuoltojärjestelyn ehdoissa Yhdysvalloissa. Tarkastelujakso puolestaan sisältää 3 milj. euron tappion Isossa-Britanniassa.

Vuosi 2018 verrattuna vuoteen 2017

Liikevaihto kasvoi 740 milj. euroon

(591 milj. euroa).

Oikaistu käyttökate kasvoi 25 milj. euroon

(16 milj. euroa).

- Ruostumattoman teräksen toimitukset kasvoivat 8 %.
- Toteutuneet perushinnat nousivat merkittävästi.
- Grafiittielektrodien ja muiden tuotannon tarveaineiden kustannukset kasvoivat noin 20 milj. euroa.
- Raaka-aineisiin liittyvien varasto- ja metallijohdannaisvoitot olivat 0 milj. euroa verrattuna 3 milj. euron tuottoon vuonna 2017.

Markkinat

- Pitkien tuotteiden kysyntä jatkui hyvänä vuoden 2018 neljännellä neljänneksellä sekä Euroopassa että Yhdysvalloissa, mutta markkinoihin vaikutti tyypillinen kausiluonteisuus. Koko vuoden aikana kysyntä oli vahvaa kaikilla markkinoilla.
- Tilausmäärät laskivat vuoden loppua kohden Euroopassa johtuen erityisesti autoteollisuussegmentin hidastumisesta.
- Perushinnat pysyivät ennallaan neljännen neljänneksen aikana. Vuonna 2018 perushinnat nousivat edellisvuodesta.

Ferrochrome

Ferrochrome-tunnuslukuja		IV/18	IV/17 oikaistu	III/18	2018	2017 oikaistu
Ferrokromin tuotanto	1 000 tonnia	135	121	127	497	415
Liikevaihto	Milj. EUR	143	152	137	542	610
Oikaistu käyttökate	Milj. EUR	83	56	46	210	217
Käyttökate	Milj. EUR	83	56	46	210	217
Sidottu pääoma	Milj. EUR	640	648	652	640	648

Vertailutiedot oikaistu IFRS 15 -standardin käyttöönnotosta johtuen.

Tulos

Q4/2018 verrattuna Q4/2017

Liikevaihto laski 143 milj. euroon (152 milj. euroa).

Oikaistu käyttökate kasvoi 83 milj. euroon (56 milj. euroa).

- Ferrokromin tuotanto ja toimitukset nousivat.
- Ferrokromin sopimushinta oli 0,15 Yhdysvaltain dollaria naulalta matalampi kuin vuoden 2017 neljännellä neljänneksellä.
- Oikaistu käyttökate sisältää 32 milj. euron vakuutuskorvaustuoton liittyen aiempaan omaisuusvahinkoon ja liiketoiminnan keskeytymiseen.

Q4/2018 verrattuna Q3/2018

Oikaistu käyttökate kasvoi 83 milj. euroon (Q3/18: 46 milj. euroa).

- Ferrokromin tuotanto kasvoi ja toimitukset nousivat selvästi.
- Ferrokromin sopimushinta laski 0,14 Yhdysvaltain dollaria naulalta.
- Kustannukset laskivat pääasiassa sähkön hinnan laskun sekä kustannustehokkuuden parantumisen myötä.
- Oikaistu käyttökate sisältää 32 milj. euron vakuutuskorvaustuoton.

Vuosi 2018 verrattuna vuoteen 2017

Liikevaihto laski 542 milj. euroon (610 milj. euroa).

Oikaistu käyttökate laski 210 milj. euroon (217 milj. euroa).

- Ferrokromin tuotanto ja toimitukset olivat selvästi korkeammalla tasolla kuin vuonna 2017, jolloin ferrokromin tuotantoa heikensivät tuotanto-ongelmat ja kunnossapitotoimet.
- Ferrokromin keskimääräinen sopimushinta oli 0,11 Yhdysvaltain dollaria naulalta matalampi kuin vuonna 2017.
- Kustannukset nousivat pääasiassa koksien hinnannousun vuoksi.
- Vakuutuskorvaus vahvisti vuoden 2018 oikaistua käyttökateä.

Markkinat

- Ferrokromin sopimushinta Euroopassa laski neljännellä neljänneksellä Kiinan spot-hintoja seuraten 1,24 Yhdysvaltain dollariin naulalta (Q3/2018: 1,38 dollaria/naula; Q4/2017: 1,39 dollaria/naula).
- Vuonna 2018 keskimääräinen Euroopan sopimushinta ferrokromille oli 1,31 dollaria naulalta, kun se vuonna 2017 oli 1,42 dollaria naulalta.
- Vuoden 2019 ensimmäiselle neljännekselle ferrokromin hinta laski 1,12 Yhdysvaltain dollariin naulalta johtuen ruostumattoman teräksen kysynnän heikentymisestä Kiinassa.

Turvallisuus ja henkilöstö

Kaikkien työtaturmien taajuus (TRIFR) vuonna 2018 oli 4,1 (2017: 4,4), kun tavoite vuodelle 2018 oli alle 4,0. Outokumpu on jatkanut turvallisuusstrategiansa toteuttamista muun muassa jatkuvalla järjestelmien ja käytäntöjen yhdenmukaistamisella.

Outokummun henkilöstömäärä kasvoi 308:lla vuoden 2017 loppuun verrattuna. Joulukuun 2018 lopussa yhtiön palveluksessa oli 10 449 henkilöä (10 141). Henkilöstömäärän kasvu johtui pääasiassa Fagersta Stainlessin ostosta Ruotsissa.

Osakkeet

31.12.2018 Outokummun osakepääoma oli 311 milj. euroa, ja osakkeiden kokonaismäärä oli 416 374 448. Neljännän vuosineljänneksen lopussa yhtiön hallussa oli 5 810 729 omaa osaketta. Keskimääräinen ulkona olevien osakkeiden määrä neljännellä neljänneksellä oli 410 102 651, ja vuonna 2018 se oli 411 065 622.

Riskit ja epävarmuustekijät

Vuonna 2018 merkittävimmät toteutuneet riskit liittyivät tiettyjen tuotannon tarveaineiden nousseisiin kustannuksiin, Americas-liiketoiminta-alueen heikkoon kannattavuuteen, Yhdysvaltain terästulleihin liittyviin markkinahäiriöihin sekä digitalisaatioprojekti Chorusen viivästyneeseen toimeenpanoon.

Lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät

Outokummun lyhyen aikavälin riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat: yhtiön vision toteuttamiseen, kuten uusien tietojärjestelmien ja prosessien käyttöönottoon, tuotantovarmuuden parantamiseen, kilpailukyvyyn ja taloudellisen suorituskyvyn parantamiseen liittyvät riskit; EU:n pysyvien suojatoimien riittämättömyyteen liittyvä riski; ruostumattoman teräksen maailmanlaajuiseen

ylikapasiteettiin, ruostumattoman teräksen ja ferrokromin markkinoiden kehitykseen sekä kilpailijoiden toimiin liittyvät riskit; tiettyjen kriittisten raaka-aineiden saatavuus ja hinta, mukaanlukien grafiittielektrodit; riippuvuus tietyistä kriittisistä toimittajista; merkittävien rahavarojen sitoutuminen käyttöpääomaan metallien hinnannousun seurauksena; sähkön, polttoaineiden, ferrokromin, nikkelin, raudan ja molybdeenin hinnanvaihtelut; euroon, Yhdysvaltain dollariin, Ruotsin kruunuun ja Englannin puntaan vaikuttavat valuuttakurssimuutokset; Outokumpuun sovellettävien korkomarginaalien riskit; osakeomistuksien arvoon liittyvät riskit; projektien toteuttamiseen liittyvät riskit; riippuvuus informaatioteknologiasta ja tietoturvariskit; hajanaiseen järjestelmä-ympäristöön liittyvät riskit; asiakkaisiin ja muihin liikekumppaneihin (mukaan lukien toimittajat ja rahoituslaitokset) liittyvät vastapuoliriskit. Mahdolliset epäsuotuisat muutokset maailmanpolitiikassa tai -taloudessa, mukaan lukien merkittävä maailmanlaajuinen taloustaantumana sekä epäsuotuisa sopimukseton tai kova Brexit-skenaario, voivat haitata Outokummun liiketoimintaa ja pääsyä rahoitusmarkkinoille.

Hallituksen ehdotus voitonjaosta

Outokummun osinkopolitiikan mukaisesti maksettavien osinkojen määrä suhdannekierron aikana on 30–50 prosenttia tilikauden voitosta. 31.12.2018 tilinpäätöksen mukaan emoyhtiön jakokelpoiset varat olivat yhteensä 2 298 milj. euroa, mikä sisältää kertyneet voittovarot 175 milj. euroa.

Hallitus ehdottaa 27.3.2019 pidettävälle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2018 jaetaan osinkoa 0,15 euroa osakkeelta.

Helsingissä 7. helmikuuta 2019

Outokumpu Oyj
Hallitus

Taloudelliset tiedot

Lyhennetty tuloslaskelma (Milj. EUR)	1.10.–31.12.	1.10.–31.12.	1.1.–31.12.	1.1.–31.12.
	2018	2017	2018	2017
		oikaistu		oikaistu
Liikevaihto	1 586	1 463	6 872	6 356
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-1 534	-1 353	-6 398	-5 627
Bruttokate	52	111	474	729
Liiketoiminnan muut tuotot	59	5	99	58
Myynnin ja hallinnon kulut	-70	-67	-275	-307
Liiketoiminnan muut kulut	-2	-19	-19	-35
Liiketulos	38	30	280	445
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	1	3	3	9
Korkokulut	-17	-22	-70	-92
Muut nettorahoituskulut	-2	-10	-37	-34
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-19	-32	-107	-127
Tulos ennen veroja	20	0	175	327
Tuloverot	7	127	-45	65
Tilikauden tulos	27	128	130	392
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos				
Osakekohtainen tulos, EUR	0,07	0,31	0,32	0,95
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,07	0,29	0,32	0,90

Laaja tuloslaskelma (Milj. EUR)	1.10.–31.12.	1.10.–31.12.	1.1.–31.12.	1.1.–31.12.
	2018	2017	2018	2017
		oikaistu		oikaistu
Tilikauden tulos	27	128	130	392
Muut laajan tuloksen erät				
Erät jotka siirretään myöhemmin tulosvaikutteisiksi:				
Muuntoerot				
Muuntoerojen muutos	8	-12	24	-83
Luokittelun muutoksesta johtuva siirtäminen laajasta tuloksesta tulosvaikutteiseksi eräksi	-	-	-	-3
Myytävissä olevat sijoitukset	-	2	-	0
Rahavirran suojaukset	1	-1	0	-1
Erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:				
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleenarvostus				
Muutokset tilikauden aikana	4	22	-7	18
Uudelleenarvostukseen liittyvät verot	2	37	-1	37
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	0	-	2	-
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä	0	0	-0	-1
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	15	48	18	-32
Tilikauden laaja tulos	42	176	148	359

Tilikauden tulos ja tilikauden laaja tulos kuuluvat kokonaisuudessaan emoyhtiön omistajille.

VARAT

Pitkäaikaiset varat

Aineettomat hyödykkeet	585	535
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2 659	2 633
Osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä	53	73
Muut rahoitusvarat	88	69
Laskennalliset verosaamiset	247	295
Etuuspohjaisiin järjestelyihin kuuluvat varat	72	70
Myyntisaamiset ja muut saamiset	2	1

Pitkäaikaiset varat yhteensä

3 706

3 675

Lyhytaikaiset varat

Vaihto-omaisuus	1 555	1 380
Muut rahoitusvarat	28	60
Myyntisaamiset ja muut saamiset	640	660
Rahavarat	68	112

Lyhytaikaiset varat yhteensä

2 292

2 212

VARAT YHTEENSÄ

5 998

5 887

OMA PÄÄOMA JA VELAT

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

2 750

2 721

Pitkäaikaiset velat

Korolliset velat	798	698
Muut rahoitusvelat	1	3
Laskennalliset verovelat	12	10
Veloitteet etuuspohjaisista järjestelyistä sekä muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	318	337
Varaukset	65	79
Ostovelat ja muut velat	35	34

Pitkäaikaiset velat yhteensä

1 229

1 160

Lyhytaikaiset velat

Korolliset velat	511	505
Muut rahoitusvelat	20	37
Varaukset	5	14
Ostovelat ja muut velat	1 483	1 449

Lyhytaikaiset velat yhteensä

2 019

2 005

OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ

5 998

5 887

Lyhennetty rahavirtalaskelma (Milj. EUR)	1.10.–31.12. 2018	1.10.–31.12. 2017	1.1.–31.12. 2018	1.1.–31.12. 2017
Tilikauden tulos ¹⁾	27	128	130	392
Oikaisuerät				
Poistot ja arvonalentumiset	53	53	216	219
Muut ei-rahavirtavaikuttavat oikaisut ¹⁾	-16	-81	96	41
Käyttöpääoman muutos	15	48	-112	-180
Käytetyt varaukset ja maksetut veloitteet etuusperusteisista järjestelyistä ja muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	-19	-15	-59	-60
Saadut osingot ja korot	0	0	2	3
Maksetut korot	-15	-27	-54	-78
Maksetut verot	-2	-2	-5	-8
Liiketoiminnan nettorahavirta	43	104	214	328
Liiketoimintojen hankinnat vähennettyinä hankintahetken rahavaroilla	-	-	-10	-
Investoinnit	-86	-71	-245	-186
Tytäryhtiöiden myynnit vähennettyinä veroilla ja luovutetuilla rahavaroilla	-	-	-	90
Omaisuuksien myynti	11	8	26	33
Investointien nettorahavirta	-75	-63	-229	-63
Rahavirta ennen rahoitusta	-32	41	-14	264
Maksetut osingot	-	-	-103	-41
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-17	-20
Pitkäaikaisten lainojen nostot	80	120	329	190
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-28	-364	-245	-607
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-132	21	7	162
Muu rahoituksen rahavirta	-3	-	1	-37
Rahoituksen nettorahavirta	-82	-224	-29	-353
Rahavarojen nettomuutos	-114	-182	-43	-89
Rahavarat tilikauden alussa	182	295	112	204
Rahavarojen nettomuutos	-114	-182	-43	-89
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0	-0	-1	-3
Rahavarat tilikauden lopussa	68	112	68	112

¹⁾ Vertailutiedot oikaistu IFRS 15 -standardin käyttöönotosta johtuen.

Laskelma oman pääoman muutoksista (Milj. EUR)

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Arvonmuutos-rahasto	Kumulatiiviset muuntoerot	Etuuspohtajisten järjestelyiden uudelleenarvostus	Omat osakkeet	Muut kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 31.12.2016	311	714	2 103	2	1	3	-135	-19	-564	2 416
IFRS 15 -oikaisut	-	-	-	-	-	-	-	-	-0	-0
Oma pääoma 1.1.2017	311	714	2 103	2	1	3	-135	-19	-564	2 416
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	392	392
Muut laajan tuloksen erät	-	-	-	-	-1	-86	56	-	-1	-32
Tilikauden laaja tulos	-	-	-	-	-1	-86	56	-	391	359
Liiketoimet omistajien kanssa										
Sijoitetut ja jaetut varat										
Maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-	-	-41	-41
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	-	-	13	-6	7
Hankitut omat osakkeet	-	-	-	-	-	-	-	-20	-	-20
Muutokset omistussuoksissa										
Kvarttolevy- ja putkitechaiden myynnit	-	-	-	-	-	3	8	-	-11	-
Muut	-	-	-	1	-	-	-	-	-1	-
Oma pääoma 31.12.2017	311	714	2 103	3	0	-81	-72	-26	-232	2 721
Oma pääoma 31.12.2017	311	714	2 103	3	0	-81	-72	-26	-232	2 721
IFRS 2 -oikaisut	-	-	-	-	-	-	-	-	7	7
IFRS 9 -oikaisut	-	-	-	-	-	-	-	-	-1	-1
Oma pääoma 1.1.2018	311	714	2 103	3	0	-81	-72	-26	-225	2 728
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	130	130
Muut laajan tuloksen erät	-	-	-	-	2	24	-8	-	-0	18
Tilikauden laaja tulos	-	-	-	-	2	24	-8	-	130	148
Liiketoimet omistajien kanssa										
Sijoitetut ja jaetut varat										
Maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-	-	-103	-103
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	-	-	3	-8	-5
Hankitut omat osakkeet	-	-	-	-	-	-	-	-17	-	-17
Oma pääoma 31.12.2018	311	714	2 103	3	2	-56	-80	-40	-207	2 750

Käyttökateen ja liikutuloksen oikaisut (Milj. EUR)	IV/18	IV/17	2018	2017
EMEAN uudelleenjärjestelyihin liittyneen käyttöomaisuuden myyntivoitto ja varauksien purku	3	-	10	-
Kvarttolevytehtaan myyntivoitto	-	-	-	15
Sheffieldin maiden myyntivoitto	-	-	-	9
Putkitehtaan myyntivoitto	-	-	-	7
Käyttökateen oikaisut	3	-	10	31
Digitalisaatioprojektiin liittyvä arvonalentuminen	-	-	-10	-
Liikutuloksen oikaisut	3	-	0	31

Konsernin tunnusluvut		IV/18	IV/17	2018	2017
			oikaistu		oikaistu
Toiminnan laajuus					
Sijoitettu pääoma kauden lopussa	Milj. EUR	4 086	3 929	4 086	3 929
Investoinnit käyttöomaisuuteen	Milj. EUR	104	84	260	174
Poistot	Milj. EUR	-52	-53	-204	-216
Arvonalentumiset	Milj. EUR	-1	-0	-12	-2
Henkilöstömäärä kauden lopussa		10 449	10 141	10 449	10 141
- keskimäärin kauden aikana		10 459	10 225	10 468	10 485
Kannattavuus					
Oikaistu käyttökate	Milj. EUR	89	82	485	631
Käyttökateen oikaisut	Milj. EUR	3	-	10	31
Käyttökate	Milj. EUR	92	82	496	663
Osakekohtainen tulos	EUR	0,07	0,31	0,32	0,95
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos	EUR	0,07	0,29	0,32	0,90
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ¹⁾	1 000 kpl	410 103	412 255	411 066	412 363
Oman pääoman tuotto	%	4,8	15,4	4,8	15,4
Sijoitetun pääoman tuotto	%	7,0	11,3	7,0	11,3
Rahoitus ja taloudellinen asema					
Pitkäaikaiset korolliset velat	Milj. EUR	798	698	798	698
Lyhytaikaiset korolliset velat	Milj. EUR	511	505	511	505
Rahavarat	Milj. EUR	-68	-112	-68	-112
Korollinen nettovelka kauden lopussa	Milj. EUR	1 241	1 091	1 241	1 091
Korollinen nettovelka/oikaistu käyttökate		2,6	1,7	2,6	1,7
Omavaraisuusaste kauden lopussa	%	45,9	46,3	45,9	46,3
Velkaantumisaste kauden lopussa	%	45,1	40,1	45,1	40,1
Oma pääoma/osake kauden lopussa ¹⁾	EUR	6,70	6,59	6,70	6,59

¹⁾ Ei sisällä hankittuja omia osakkeita.

Liikevaihto segmenteittäin (Milj. EUR)	IV/18	IV/17 oikaistu	2018	2017 oikaistu
Europe yhteensä	970	973	4 267	4 156
josta konsernin sisäinen	18	17	97	81
Americas yhteensä	351	345	1 715	1 546
josta konsernin sisäinen	2	11	45	33
Long Products yhteensä	185	149	740	591
josta konsernin sisäinen	40	55	220	186
Ferrochrome yhteensä	143	152	542	610
josta konsernin sisäinen	68	129	345	483
Muu toiminta yhteensä	135	120	587	503
josta konsernin sisäinen	70	64	273	266
	1 586	1 463	6 872	6 356

Oikaistu käyttökate segmenteittäin (Milj. EUR)	IV/18	IV/17 oikaistu	2018	2017 oikaistu
Europe	33	37	248	404
Americas	-22	-0	-5	21
Long Products	-1	3	25	16
Ferrochrome	83	56	210	217
Muu toiminta ja sisäiset erät	-4	-13	7	-27
	89	82	485	631

Käyttökateen ja liiketuloksen oikaisu segmenteittäin (Milj. EUR)	IV/18	IV/17	2018	2017
Europe	3	-	10	-
Americas	-	-	-	-
Long Products	-	-	-	-
Ferrochrome	-	-	-	-
Muu toiminta	-	-	-	31
Käyttökateen oikaisu	3	-	10	31
Muu toiminta	-	-	-10	-
Liiketuloksen oikaisu	3	-	0	31

Käyttökate segmenteittäin (Milj. EUR)	IV/18	IV/17 oikaistu	2018	2017 oikaistu
Europe	36	37	259	404
Americas	-22	-0	-5	21
Long Products	-1	3	25	16
Ferrochrome	83	56	210	217
Muu toiminta ja sisäiset erät	-4	-13	7	5
	92	82	496	663

Oikaistu liike-tulos segmenteittäin (Milj. EUR)	IV/18	IV/17 oikaistu	2018	2017 oikaistu
Europe	-0	7	134	281
Americas	-35	-13	-56	-31
Long Products	-3	2	18	10
Ferrochrome	75	48	179	187
Muu toiminta ja sisäiset erät	-1	-15	4	-33
	35	29	279	414

Liiketulos segmenteittäin (Milj. EUR)	IV/18	IV/17 oikaistu	2018	2017 oikaistu
Europe	3	7	144	281
Americas	-35	-13	-56	-31
Long Products	-3	2	18	10
Ferrochrome	75	48	179	187
Muu toiminta ja sisäiset erät	-1	-15	-6	-2
	38	30	280	445

Poistot segmenteittäin (Milj. EUR)	IV/18	IV/17 oikaistu	2018	2017 oikaistu
Europe	-32	-30	-114	-123
Americas	-13	-12	-51	-52
Long Products	-2	-1	-6	-7
Ferrochrome	-8	-7	-30	-29
Muu toiminta	3	-2	-3	-6
	-52	-53	-204	-216

Investoinnit segmenteittäin (Milj. EUR)	IV/18	IV/17 oikaistu	2018	2017 oikaistu
Europe	39	40	76	70
Americas	9	7	18	18
Long Products	6	1	30	8
Ferrochrome	30	18	79	34
Muu toiminta	19	18	57	44
	104	84	260	174

Sidottu pääoma segmenteittäin (Milj. EUR)	IV/18	IV/17 oikaistu	2018	2017 oikaistu
Europe	1 934	1 848	1 934	1 848
Americas	1 084	1 072	1 084	1 072
Long Products	179	113	179	113
Ferrochrome	640	648	640	648
Muu toiminta ja sisäiset erät	15	-36	15	-36
	3 851	3 645	3 851	3 645

Henkilöstö kauden lopussa segmenteittäin	IV/18	IV/17 oikaistu	2018	2017 oikaistu
Europe	6 806	6 748	6 806	6 748
Americas	1 991	2 094	1 991	2 094
Long Products	892	584	892	584
Ferrochrome	441	437	441	437
Muu toiminta	319	278	319	278
	10 449	10 141	10 449	10 141

Maantieteelliset tiedot – Liikevaihto kohdemaan mukaan	1.1.–31.12.	1.1.–31.12.
	2018	2017
Suomi	230	222
Saksa	1 456	1 507
Ruotsi	214	174
Iso-Britannia	243	242
Muu Eurooppa	2 038	1 984
Pohjois-Amerikka	1 820	1 458
Aasia ja Australia	440	434
Muut maat	431	336
	6 872	6 356

Myynti muihin maihin sisältää emoyhtiön nikkeliv arranttien myynnin. Vuoden 2017 konsernitilinpäätöksessä erä esitettiin myyntinä Isoon-Britanniaan, koska vastapuolet ovat Lontoossa sijaitsevia meklareita.

Ulkoinen liikevaihto segmenteittäin

Europe	4 169	4 074
josta Suomi yhteensä	219	211
josta Saksa yhteensä	1 380	1 463
josta Ruotsi yhteensä	144	119
josta Iso-Britannia yhteensä	234	233
josta muu Eurooppa yhteensä	1 719	1 655
josta Pohjois-Amerikka yhteensä	74	58
josta Aasia ja Australia yhteensä	349	301
josta muut maat yhteensä	50	33
Americas	1 670	1 512
josta muu Eurooppa yhteensä	40	173
josta Pohjois-Amerikka yhteensä	1 551	1 209
josta Aasia ja Australia yhteensä	12	65
josta muut maat yhteensä	67	66
Long Products	521	405
josta Saksa yhteensä	66	32
josta Ruotsi yhteensä	47	33
josta Iso-Britannia yhteensä	9	8
josta muu Eurooppa yhteensä	161	116
josta Pohjois-Amerikka yhteensä	195	191
josta Aasia ja Australia yhteensä	42	25
Ferrochrome	197	127
josta Suomi yhteensä	10	10
josta Saksa yhteensä	10	12
josta Ruotsi yhteensä	22	22
josta muu Eurooppa yhteensä	118	40
josta Aasia ja Australia yhteensä	37	43
Muu toiminta	314	237
josta muut maat yhteensä	314	237
	6 872	6 356

Muu toiminta sisältää Outokumpu Oyj:n nikkeliv arranttien myynnin.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (Milj. EUR)	1.1.–31.12. 2018	1.1.–31.12. 2017
Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	2 633	2 874
Muuntoerot	28	-130
Lisäykset	189	130
Hankitut tytäryritykset	9	-
Vähennykset	-1	-7
Myydyt tytäryritykset	-	-8
Uudelleenryhmittelyt	-1	-17
Poistot ja arvonalentumiset	-197	-210
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	2 659	2 633

Vastuositoumukset (Milj. EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Kiinnitykset	3 055	2 984
Muut pantit	28	13
Annetut takaukset		
Tytäryhtiöiden puolesta kaupallisten ja muiden sitoumusten vakuudeksi	28	27
Osakkuusyhtiöiden puolesta rahoituksen vakuudeksi	4	-
Muut vastuut	19	21
Vuokravastuut	90	88

Kiinnitykset liittyvät pääosin konsernin rahoituksen vakuusjärjestelyihin. Merkittävä osa Outokummun lainoista on vakuudellisia. Vakuutena on konsernin merkittävimpien tuotantolaitosten kiinteää omaisuutta.

Outokumpu on antanut AvestaPolarit-eläkejärjestelyyn liittyen vakuuden, joka sisältää yhden tytäryhtiön osakkeiden panttauksen.

Muut pantit sisältävät 13 milj. euroa Outokummun omistamia Manga LNG Oy:n osakkeita, jotka on pantattu Manga LNG Oy:n tiettyjen vastuiden vakuudeksi. Outokummun kokonaisvastuu 31.12.2018 oli 33 milj. euroa (31.12.2017: 31 milj. euroa), joka pantin ylittävältä osalta esitetään muissa vastuissa. Muut vastuut sisältävät myös Outokummun osuuden Rapid Power Oy:n ja Tornion Voima Oy:n nettovelasta.

Outokummun osuus Fennovoima-investoinnista on noin 250 milj. euroa, josta 79 milj. euroa oli maksettu 31.12.2018 mennessä. Projektiin liittyvät tulevien vuosien käyttöomaisuusinvestoinnit ovat noin 15–20 milj. euroa vuodessa, ja noin puolet Outokummun kokonaisinvestoinnista toteutuu vasta rakentamisvaiheen lopussa.

Konsernin muut taseen ulkopuoliset investointisitoumukset 31.12.2018 olivat 106 milj. euroa (31.12.2017: 28 milj. euroa).

Lähipiiritapahtumat (Milj. EUR)	1.1.–31.12. 2018	1.1.–31.12. 2017
Tapahtumat lähipiiriyhteisöjen kanssa		
Myynnit ja liiketoiminnan muut tuotot	100	104
Ostot	-16	-5
Saadut osingot	1	2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	24	25
Ostovelat ja muut velat	3	0

Vertailutiedot oikaistu IFRS 15 -standardin käyttöönotosta johtuen.

Johdannaissovimusten käyvät arvot ja nimellismäärät (Milj. EUR)	31.12.2018 Käyvät nettoarvot	31.12.2017 Käyvät nettoarvot	31.12.2018 Nimellismäärät	31.12.2017 Nimellismäärät
Valuutta- ja korkojohdannaiset				
Valuuttatermiinit	-4	11	2 289	2 994
Valuuttaoptiot, ostetut	-	0	-	12
Koronvaihtosopimukset	2	-3	200	150
			Tonnia	Tonnia
Metallijohdannaiset				
Nikkelitermiinit ja -futuurit	-5	-6	12 266	18 581
Molybdeenitermiinit ja -futuurit	-0	-	34	-
Nikkeliopiot, ostetut	3	-1	8 000	9 800
Nikkeliopiot, myydyt	-0	-	3 000	-
Propanijohdannaiset	0	-	18 000	-
Päästöoikeusjohdannaiset	-	3	-	2 400 000
	-4	4		

Hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista 31.12.2018 (Milj. EUR)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	0	-	86	86
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	13	-	0	13
Johdannaiset	-	17	-	17
	13	17	86	116
Velat				
Johdannaiset	-	21	-	21

Suurin osa käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavista sijoituksista hierarkiatasolla 3 liittyvät sijoituksiin pörssinoteeraamattomissa energiantuotantoyhtiöissä. Energiantuotantoyhtiöiden osakkeiden arvostus perustuu diskontattuihin kassavirtoihin, joissa huomioidaan sähkön markkinahinnat, diskonttokorko, inflaatiotaso, arvioitu saatava sähkön määrä ja arvioidut tuotantokustannukset.

Voimaosakeyhtiö SF:n arvostusmalli huomioi lisäksi esimerkiksi arvioidun Mankala-periaatteen mukaisen sähkön ostohinnan, projektin valmistusajankohdan sekä Fennovoima Oy:n rahoituskustannuksen. Voimaosakeyhtiö SF:n osakkeiden käypä arvo on erittäin herkkä arvostusparametreille, joista erityisesti pitkän aikavälin sähkön markkinahinnalle, Fennovoiman kapasiteetin käyttöasteelle, kassavirtojen ja terminaaliarvon diskonttokoroille, kustannusten ja sähkön markkinahinnan inflaatioille sekä projektin valmistusajankohdalle.

Johto on arvioinut sähkön pitkän aikavälin markkinahinnan ajankohdalle, jolloin voimalan arvioidaan olevan käyttövalmis, ja arvostuksessa käytetty arvio on nykyistä markkinahintatasoa korkeampi. Projektin pituus ja laitoksen käyttöaika vaikuttavat kuitenkin arvion luotettavuuteen, ja jo kohtuulliset muutokset sähkön hinnassa tai muissa arvostusparametreissa voivat vaikuttaa merkittävästi sijoituksen käypään arvoon. Kaiken kaikkiaan projektiriskin arvioidaan olevan korkea oletetun käyttöönoton ollessa vuonna 2028, ja mahdollisten käypien arvojen vaihteluväli on suuri.

Pitkäaikaisen korollisen velan käypä arvo on 814 milj. euroa (kirjanpitoarvo 798 milj. euroa). Vaihtovelkakirjalainojen käypä arvo pitää sisällään vaihto-oikeuden arvon. Muiden rahoituserien käypä arvo ei poikkea oleellisesti niiden tasearvosta.

Taloudellisten tunnuslukujen laskentaperusteet

Käyttökate	=	Liiketulos ennen poistoja ja arvonalentumisia	
Käyttökateen tai liikutuksen oikaisu	=	Olellaiset tuotto- ja kuluerät, jotka vaikuttavat vertailukelpoisuuteen kausien välillä, koska ne ovat luonteeltaan, kooltaan tai esiintymistiheydeltään poikkeuksellisia, liittyen esimerkiksi konserninlaajuisiin uudelleenjärjestelyihin, tai omaisuuden tai liiketoimintojen myynteihin.	
Oikaistu käyttökate/liiketulos	=	Käyttökate/liiketulos – oikaisuksi luokitellut erät	
Sijoitettu pääoma	=	Oma pääoma + korollinen nettovelka + veloitteet etuusperusteisista järjestelyistä sekä muista pitkäaikaisista työsuhde-etuksista (netto) + korkojohdannaisvelat (netto) + korkovelat (netto) – myytävänä olevat varat (netto) – lainasaamiset – käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat – käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset – osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä	
Sidottu pääoma	=	Sijoitettu pääoma – laskennallinen verosaaminen (netto)	
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)	=	$\frac{\text{Liiketulos (neljän vuosineljänneksen rullaava)}}{\text{Sijoitettu pääoma (neljän vuosineljänneksen rullaava keskiarvo)}}$	× 100
Oman pääoman tuotto (ROE)	=	$\frac{\text{Tilikauden tulos (neljän vuosineljänneksen rullaava)}}{\text{Oma pääoma (neljän vuosineljänneksen rullaava keskiarvo)}}$	× 100
Korollinen nettovelka	=	Pitkä- ja lyhytaikaiset korolliset velat – rahavarat	
Omavaraisuusaste	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}}$	× 100
Velkaantumisaste	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma}}$	× 100
Korollinen nettovelka/oikaistu käyttökate	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oikaistu käyttökate (neljän vuosineljänneksen rullaava)}}$	
Osakekohtainen tulos	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$	
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$	

Fagersta Stainless AB:n hankinta

Kesäkuussa 2018 Outokumpu hankki Ruotsissa sijaitsevan Fagersta Stainless AB:n valssilankatehtaan kokonaan omistukseensa. Ennen hankintaa Outokumpu omisti 50 % Fagersta Stainlessin osakkeista, ja se yhdisteltiin Outokummun konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Outokumpu raportoi Fagersta Stainlessin Long Products -segmentissä.

Kauppahinta oli 18 milj. euroa. 14 milj. euroa, joka vastaa 80 % koko kauppahinnasta, maksettiin kaupan yhteydessä, jolloin Outokummun hallussa olevien osakkeiden määrä kasvoi 40 prosenttiyksiköllä. Loput 20 % kauppahinnasta maksetaan vuoden 2019 lopussa, jolloin Outokumpu saa loput 10 % osakkeista. Outokumpu ei esitä määräysvallattomien omistajien osuutta liittyen 10 % osakeomistukseen Fagersta Stainless AB:sta konsernitaseessaan, sillä osakkeiden siirtymisen ehdoista Outokummulle on jo sovittu. Viimeisen 10 %:n osuus kauppahinnasta on raportoitu lyhytaikaisissa ostoveloissa ja muissa veloissa.

Kauppahinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla on 13 milj. euroa. Hankitut varat ja vastaanotetut velat sisältävät pitkäaikaisia varoja 9 milj. euroa, lyhytaikaisia varoja 75 milj. euroa, pitkäaikaisia velkoja 2 milj. euroa ja lyhytaikaisia velkoja 47 milj. euroa. Kaupasta ei muodostunut liikearvoa.

Osakepalkkiojärjestelmät

Outokummun osakepalkkiojärjestelmät ovat suoritepohjainen osakeohjelma 2012 (ansaintajaksot 2016–2018, 2017–2019 ja 2018–2020), rajoitettuja osakkeita koskeva ohjelma 2012 (ansaintajaksot 2016–2018, 2017–2019 ja 2018–2020) sekä osakeosto-ohjelmat toimitusjohtajalle ja johdolle.

Suoritepohjaisen osakepalkkio-ohjelman ansaintajakso 2015–2017 päättyi ja saavutettujen tulosten perusteella osallistujille luovutettiin soveltuvien verojen vähentämisen jälkeen yhteensä 413 896 osaketta. Rajoitettuja osakkeita koskevan ohjelman ansaintajaksoon 2015–2017 liittyen osallistujille luovutettiin ohjelman ehtojen perusteella soveltuvien verojen vähentämisen jälkeen yhteensä 12 139 osaketta. Osakeosto-ohjelmiin liittyen soveltuvien

verojen vähentämisen jälkeen toimitusjohtajalle luovutettiin 185 077 osaketta ja muulle johdolle 281 058 osaketta. Outokumpu käytti palkkioiden maksuun hallussaan olevia omia osakkeita.

Hallitus vahvisti joulukuussa 2017 suoritepohjaisen osakeohjelman ansaintakauden 2018–2020 aloittamisen vuoden 2018 alusta lukien. Ansaintakaudelta suoritettavien osakkeiden maksimimäärä (verot mukaan lukien) on 1 459 600 kappaletta. Ohjelman osallistujamäärä oli 31.12.2018 141 henkilöä. Suoritepohjaisen osakeohjelman ansaintakautteen sovelletut kriteerit olivat Outokummun kannattavuus ja pääoman käytön tehokkuus verrokkiryhmään verrattuna.

Hallitus vahvisti joulukuussa 2017 rajoitettuja osakkeita koskevan ohjelman uuden ansaintakauden 2018–2020 aloittamisen vuoden 2018 alusta lukien. Konsernin toimitusjohtaja vahvistaa osakeohjelman osakepalkkiot vuosittain hallituksen myöntämän valtuutuksen perusteella kuitenkin siten, että mahdolliset osakepalkkiot konsernin johtoryhmän jäsenille hyväksyy hallitus. Järjestelystä suoritettavien osakkeiden maksimimäärä on 106 500 (verot mukaan lukien) ja sen piirissä oli 31.12.2018 46 henkilöä.

Hallitus vahvisti joulukuussa 2018 suoritepohjaisen osakeohjelman ansaintakauden 2019–2021 ja rajoitettuja osakkeita koskevan ohjelman uuden ansaintakauden 2019–2021 aloittamisen vuoden 2019 alusta lukien.

Toukokuussa 2018 Outokumpu hankki omia osakkeitaan 17 milj. eurolla tarkoituksenaan käyttää niitä osakepohjaisten kannustinohjelmien mukaisten osakemaksujen kattamiseen.

Outokummun vuonna 2021 erääntyvän luottoluokitettun kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjalainan vapaaehtoinen lunastus ja uuden 250 milj. euron joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlasku

Katso tiedot raportin kohdasta Rahoitus ja rahavirta.

Kilpailuviranomaisen tutkinta Saksassa päättynyt

Outokummun saksalainen tytäryhtiö Outokumpu Nirosta GmbH sai syyskuussa 2016 tiedon, jonka mukaan Saksan kilpailuviranomainen, Bundeskartellamt tutkii mahdollisia kilpailulainsäädännön rikkomuksia useissa yhtiöissä mukaan lukien Outokumpu Nirosta. Outokumpu aloitti väitteistä sisäiset tutkimukset, joiden perusteella yhtiö oli sitä mieltä, että viranomaisten tutkimus on aiheeton.

Toukokuussa 2018 Outokumpu kertoi saaneensa Saksan kilpailuviranomaiselta virallisen vahvistuksen, jonka mukaan Outokumpu Nirosta GmbH:a koskenut tutkinta oli lopetettu.

Outokumpu sai 32 milj. euron vakuutuskorvauksen

Outokumpu ja vakuutusyhtiöt saivat marraskuussa 2018 päätökseen neuvottelut, jotka koskivat Tornion ferrokromitehtaalla vuonna 2017 tapahtunutta omaisuus- ja keskeytysvahinkoa. Outokumpu sai vakuutuskorvauksena 32 milj. euroa, joka kirjattiin Ferrochrome-segmentin neljännen neljänneksen tulokseen.

Laatimisperiaatteet

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 Osavuosisikatsaukset -standardin mukaisesti, ja tiedotteen taloudelliset tiedot perustuvat tilintarkastettuihin IFRS-lukuihin. Selvityksessä on noudatettu samoja laatimisperiaatteita kuin vuoden 2017 tilinpäätöksessä pois lukien 1.1.2018 käyttöönotettujen uusien ja muutettujen IFRS-standardien osalta (IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista, IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja muutokset IFRS 2:een Osakeperusteiset maksut – Classification and Measurement of Share-based payment transactions). Siirtymien vaikutukset ja niihin liittyvät muutokset laatimisperiaatteissa on kuvattu myöhemmin tässä kappaleessa.

Kaikki katsauksessa esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Outokummun liikevaihto, tulos ja käyttöpääoma vaihtelevat vuosineljännekseltä toiselle riippuen esimerkiksi teollisuuden kysynnästä, työpäivien lukumäärästä ja loma-ajoista.

Johdon harkintaan perustuvat ratkaisut ja arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laadinta IFRS:n mukaan edellyttää johdon tekävän harkintaan perustuvia ratkaisuja sekä sellaisen arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin raportointikaudella. Arviot perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättymisajankohtana, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista ja oletuksista.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

Outokumpu on ottanut IFRS 15 -standardin käyttöön takautuvasti. Käyttöönottolla oli vain vähäisiä vaikutuksia Outokummun tuloutusperiaatteisiin ja tuottojen esittämiseen yhtiön konsernitilinpäätöksessä.

Outokumpu saa myyntituottoja pääasiassa ruostumattoman teräksen ja ferrokromin myynnistä. Outokumpu toimittaa tuotteita asiakkaille erilaisilla toimituslausekkeilla ja katsoo tuotteiden fyysisen hallinnan ja omistukseen liittyvien riskien ja hyötyjen siirtyvän niiden mukaisesti. Näin ollen ruostumattoman teräksen ja ferrokromin myyntiin liittyvät suoritevelvoitteet täytetään yhtenä ajankohtana.

C-toimituslausekkeiden mukaisissa toimituksissa, joissa määräysvalta tuotteisiin siirtyy asiakkaalle ennen kuljetusta, Outokummun vastuulla on järjestää tuotteiden kuljetus asiakkaalle. Tällöin kuljetuspalvelu on erillinen suoritevelvoite, joka täytetään ajan kuluessa kuljetuksen etenemisen mukaisesti. Ennen IFRS 15 -standardin käyttöönottoa myyntituotot kohdistettiin kokonaisuudessaan myydyille tuotteille ja tuloutettiin yhtenä ajankohtana. Laskentaperiaatemuutoksen vaikutus on vähäinen, sillä tuotto ja siihen liittyvä kuljetuskustannus kirjataan samanaikaisesti. Lisäksi muutos rahtipalveluvelvoitteessa kausien välillä ei ole olennainen. Outokumpu järjestää kuljetuspalvelua päämiehenä. Joissain tapauksissa Outokumpu on kuitenkin aiemmin kirjannut asiakkailta laskutetun rahdin

kuljetuskustannusten vähennykseksi liikevaihdon sijaan. Laskentaperiaate on muutettu, eikä muutoksesta aiheutunut olennaista vaikutusta.

Ruostumattoman teräksen ja ferrokromin myyntihinnat sovitaan pääsääntöisesti ennen toimitusta, jolloin liikevaihtoon jaksotetut arvioidut volyyrialennukset ovat ainoa muuttuva komponentti hinnoittelussa. Volyyrialennusten jaksotuskäytäntö on jo aiemmin ollut IFRS 15 -standardin mukaista. Yksittäisissä tapauksissa ferrokromin myyntihinta määräytyy ajanjaksolta, milloin asiakas käyttää hankkimansa ferrokromin. Käytetyt maksuehdot vaihtelevat ennakkomaksun ja 90 päivän maksuajan välillä, eikä maksuehtoihin sisälly merkittävää rahoituskomponenttia.

IFRS 15 -siirtymässä Outokumpu on kirjannut 1.1.2017 konsernitaseeseensa seuraavat oikaisut: 1 milj. euron sopimukseen perustuvan velan suorittamattomasta rahtipalvelusta riville ostovelat ja muut velat ja 1 milj. euron siirtosaamisen hankituista rahdeista riville myyntisaamiset ja muut saamiset. Näiden erien nettovaikutus on kirjattu kertyneisiin voittovaroihin verovaikutuksella vähennettynä. Muutos edellä mainituissa oikaisuierissä vaikutti seuraaviin eriin vuoden 2017 konsernin tuloslaskelmassa: liikevaihto (0 milj. euron vaikutus), hankinnan ja valmistuksen kulut (-0 milj. euron vaikutus) ja tuloverot (0 milj. euron vaikutus). Laskutettujen rahtien oikaisu hankinnan ja valmistuksen kuluista liikevaihtoon oli 1 milj. euroa vuonna 2017.

IFRS 15 -standardin käyttöönoton yhteydessä Outokumpu täsmensi tuottojen esittämistapaa. Outokummun toimintaan ruostumattoman teräksen ja ferrokromin valmistajana liittymättömät tuottoerät, kuten vuokratuotot, esitetään jatkossa liiketoiminnan muissa tuotoissa eikä liikevaihdossa. Vuoden 2017 vertailutiedot on oikaistu vastaavasti, ja vaikutus liikevaihtoon oli -8 milj. euroa ja vaikutus liiketoiminnan muihin tuottoihin oli 8 milj. euroa.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

Rahoitusvarojen luokittelu:

IFRS 9 -luokittelu	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno
Osakesijoitukset	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta / Käypään arvoon tulosvaikutteisesti
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti
Suojauslaskettavat johdannaiset	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta
Rahat ja pankkisaamiset	Jaksotettu hankintameno

IAS 39 -standardin mukaisesti myytävänä oleviksi sijoituksiksi ryhmitellyt varat on IFRS 9 -standardin käyttöönoton yhteydessä 1.1. 2018 luokiteltu käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta arvostettaviksi sijoituksiksi. Tässä arvostusryhmässä varojen käyvän arvon muutokset kirjataan oman pääoman arvonmuutosrahastoon. Myyntivoittoja tai -tappioita ei siirretä omasta pääomasta tulosvaikutteisiksi eriksi. Ryhmä sisältää lähinnä sijoituksia energiayhtiöihin kuten Voimaosakeyhtiö SF:ään.

Outokumpu soveltaa yksinkertaistettua lähestymistapaa analysoida ja kirjata myyntisaamisiin liittyviä odotettavissa olevia luottotappioita. Laskentamalli perustuu tietoihin erääntyneistä saamisista ja vastapuolikohtaiseen luottoluokitukseen liittyvästä tappioiden todennäköisyydestä. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallin tuloksena myyntisaamisiin on kirjattu 1 milj. euroa arvonalentumistappioita, jotka on verovaikutuksella vähennettynä kirjattu kertyneiden voittovarojen vähennykseksi 1.1.2018. Vuoden 2017 vertailutietoja ei ole oikaistu.

Suojauslaskentaan liittyvillä muutoksilla ei ollut olennaista vaikutusta konsernin tämänhetkiseen suojauslaskentaohjelmaan. Outokumpu tulee kuitenkin arvioimaan mahdollisuuksia soveltaa suojauslaskentaa vastaisuudessa nykyistä laajemmin.

Muutokset IFRS 2:een Osakeperusteiset maksut – Classification and Measurement of Share-based Payment Transactions

IFRS 2 -standardin muutokset selventävät muun muassa luokittelua sellaisissa osakeperusteisissa maksuissa, jotka maksetaan verojen osuus vähennettynä. Muutoksen jälkeen Outokummun osakepalkkiojärjestelyt luokitellaan kokonaisuudessaan omana pääomana maksettaviksi, minkä seurauksena järjestelyjen kustannus syntymisjakson aikana määritetään myöntämispäivän käyvän arvon perusteella. Aiemmin järjestelyt on jaettu osakkeina suoritettaviin ja rahana suoritettaviin osuuksiin.

1.1.2018 tapahtuneessa siirtymässä rahana maksettavien palkkio-osuuksien jaksotetut 10 milj. euron velat ja niihin liittyvät 3 milj. euron laskennalliset verosaamiset on kirjattu kertyneisiin voittovaroihin. Vuoden 2017 vertailutietoja ei ole oikaistu.

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönotto

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardi tulee sovellettavaksi 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, ja se korvaa nykyisen IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralle ottajien merkitsevän lähes kaikki vuokrasopimukset taseeseen käyttöoikeusomaisuuseränä ja vuokravelvoitteena. Käytäntö on samankaltainen kuin IAS 17:n mukainen tämänhetkinen rahoitusleasing-kirjanpitokäsittely. Taseeseen merkitsemiseen liittyvät helpotukset koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan vähäisiä hyödykkeitä.

Outokumpu ottaa IFRS 16:n käyttöön 1.1.2019 yksinkertaistetulla takautuvalla menetelmällä, jolloin taloudellisia vertailutietoja ei oikaista, vaan siirtymän vaikutus kirjataan siirtymähetken 1.1.2019 taseeseen. Outokumpu aikoo käyttää siirtymässä seuraavia standardin sallimia käytännön helpotuksia: (1) vuokrasopimukset, joiden jäljellä oleva kesto 1.1.2019 on alle 12 kuukautta, käsitellään lyhytaikaisina vuokrasopimuksina, eikä niitä sisällytetä taseeseen kirjattaviin vuokravelvoitteen tai käyttöoikeusomaisuuserän määriin, ja (2) 31.12.2018 voimassa olleisiin vuokrasopimuksiin liittyviä alkuvaiheen

välittömiä menoja ei sisällytetä käyttöoikeusomaisuuserän määrään.

Outokumpu arvioi kirjaavansa siirtymässä 1.1.2019 taseeseen vuokravelvoitteita ja käyttöoikeusomaisuuseriä noin 125–130 milj. euroa. Outokummun muiden vuokrasopimusten vähimmäisvuokrat 31.12.2018 olivat 90 milj. euroa. Lukujen välinen ero johtuu sopimuksista, joita ei IAS 17:n mukaan ole luokiteltu vuokrasopimuksiksi, vaan ne on käsitelty palvelusopimuksina mutta jotka IFRS 16:n mukaisesti tulkitaan vuokrasopimuksiksi. Tulevien vuokramaksujen diskonttauksen vaikutus osaltaan pienentää eroa. Outokumpu esittää lukujen välisen täsmäytyslaskelman vuoden 2019 ensimmäisen neljänneksen tuloraportoinnin yhteydessä.

Outokumpu arvioi laskentaperiaatemuutoksen vaikutuksen käyttökatteeseen olevan vuositasolla noin 20 milj. euroa sopimusten osalta, jotka olivat voimassa 31.12.2018. Vastaavasti poistojen arvioidaan kasvavan suunnilleen saman määrän. Korkokulujen kasvun ei arvioida olevan merkittävä.